

**AS Eesti Liinirongid nõukogu aruanne
2021. aasta majandusaasta aruande juurde**

AKTSIASELTS:	AS Eesti Liinirongid, registrikood 10520953
ASUKOHT:	Vabaduse pst 176, Tallinn, Eesti Vabariik
AINUAKTSIONÄR:	Eesti Vabariik, keda esindab osalust valitseva ministrina majandus- ja taristuminister
AKTSIAKAPITAL:	671 080 EUR
AKTSIATE ARV:	67 108 aktsiat

I Ülevaade majandusaasta tegevustest

AS Eesti Liinirongid (edaspidi ka Aktsiaselts) on 100% riigile kuuluv aktsiaselts, kes korraldab Eestis reisirongiliiklust Elroni kaubamärgi alt. AS-i Eesti Liinirongid põhitegevusalaks on reisijateveo korraldamine raudteel ning reisijateveo teenust osutab aktsiaselts 2017. aastal riigiga sõlmitud avaliku teenindamise lepingu alusel, mis kehtib perioodil 2018-2022. Novembris 2021 sõlmis Aktsiaselts riigiga uue raudtee reisijateveo avaliku teenindamise lepingu perioodiks 2023-2032.

Juhtimis- ja kontrollisüsteem

Aktsiaseltsi juhtimisel rakendab juhatus Hea Ühingujuhtimise Tava, arvestades riigivaraseadusest tulenevate erisustega. Tagatud on Aktsiaseltsi tegevusega seotud õigusaktide järgimine, nõuetekohane riskijuhtimine, isikute võrdne kohtlemine, finantsaruandlus ja teabe avalikustamine. Juhatus ja nõukogu liikmed lähtuvad oma tegevuses Aktsiaseltsi huvidest, tagades õigusaktides ja sisekorraeeskirjades sätestatud nõuete täitmise.

Aktsiaseltsis toimib mitmeastmeline kontrollisüsteem, mis on piisav tagamaks võimalike kõrvalkallete õigeaegset tuvastamist. Lisaks majandusaasta aruande kontrollimisele seadusega ettenähtud viisil (välisaudit) toimib Aktsiaseltsis ka sisekontrollisüsteem.

Sisekontrollisüsteemi komponentideks on muuhulgas:

- Põhikiri
- Sisekorraeeskiri
- Raamatupidamise sise-eeskiri
- Auditikomitee töökord
- Siseauditi põhimäärus
- Töötajate ametijuhendid
- Huvide konflikti vältimise juhend

Aktsiaseltsis on moodustatud auditikomitee, kes tegutseb vastavalt oma töökorrale. Nõukogu kinnitab auditikomitee ettepanekul igaks kalendriaastaks siseauditite kava ning siseauditite tulemused ja parendusettepanekud raporteeritakse auditikomiteele ja nõukogule. Siseaudiitori teenust osutab aktsiaseltsile riigihanke tulemusel sõlmitud lepingu alusel KPMG Baltics OÜ.

II Juhtorganite koosseis, tegevus ja tasustamine

AS Eesti Liinirongid nõukogu on koostöös osaluse valitsejaga ning juhatusega Aktsiaseltsi tegevust korraldanud ja juhtinud ning selle üle järelevalvet teostanud lähtudes põhikirjast, äriseadustikust ja muudest nõukogu tegevust reguleerivate õigusaktide nõuetest. Nõukogu hinnangul ja parima teadmise kohaselt täidavad nii juhatus kui nõukogu korrektselt neile seaduse ja põhikirjaga antud ülesandeid ning tegutsevad ülesandeid täites Aktsiaseltsi huve järgides.

Lähtudes väljakujunenud töökorraldusest teevad juhatus ja nõukogu tihedat koostööd ning juhatus informeerib ja kaasab nõukogu Aktsiaseltsi tegevuse seisukohalt oluliste küsimuste lahendamisse.

Juhatus

Põhikirja kohaselt on juhatusel üks kuni kolm liiget, kes valitakse nõukogu poolt viieks aastaks. Juhatusesimehe määrab nõukogu. 2021. aasta alguse seisuga oli AS-i Eesti Liinirongid juhatuse esimeheks Merike Saks ja juhatuse liikmeks Riho Seppar.

Märtsis 2021 otsustas nõukogu rahuldada Merike Saksa avalduse juhatuse esimehe kohalt tagasiastumiseks ning kutsuda Merike Saksa juhatuse esimehe kohalt tagasi ja lõpetada juhatuse esimehe leping seisuga 04.04.2021. a. Juhatusesimehe Riho Seppar määrati AS Eesti Liinirongid juhatuse esimehe kohusetäitjaks kuni uue juhatuse liikme ametisse nimetamiseni.

Juunis 2021 otsustas nõukogu nimetada alates 30.08.2021. a 5-aastaseks perioodiks AS Eesti Liinirongid uueks juhatuse esimeheks Lauri Betlemi, kinnitada juhatuse esimehega sõlmitava lepingu tingimused ja volitada nõukogu esimeest allkirjastama juhatuse esimehega sõlmitavat juhatuse esimehe ametilepingut.

2021. aasta lõpu seisuga oli AS-i Eesti Liinirongid juhatuse esimeheks Lauri Betlem ja juhatuse liikmeks Riho Seppar.

Juhatusesimehetele 2021. aastal makstud brutotasud (EUR):

Nimi	Merike Saks	Riho Seppar	Lauri Betlem	Kokku
Periood	01.01.2021- 04.04.2021	01.01.2021- 31.12.2021	30.08.2021- 31.12.2021	
juhatuse liikme tasu	21 752,40	71 057,85	30 714,29	123 524,54

Tulemustasu 2020. a eest	7 000,00	5 500,00	-	12 500,00
Puhkusekompensatsioon	5 478,54	-	-	5 478,54
Kokku (EUR)	34 230,94	76 557,85	30 714,29	141 503,08

Aktsiaseltsi juhatuse tähtsuses osas neile 2020. aastaks seatud numbrilised eesmärgid ja projektide läbiviimise eesmärgid ning nõukogu hindas juhatuse tööd heaks. Aktsiaseltsi tegevusmahud ja majandustulemused olid oluliselt mõjutatud Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud eriolukorrast ja pandeemia tõttu rakendatud piirangutest, mistõttu vaatas nõukogu 2020. a maikuus üle juhatusele 2020. aastaks seatud eesmärgid ja alandas maksimaalset võimalikku tulemustasu mahtu ühele kuutasule. Juhatuse liikmetele 2020. aastaks seatud eesmärkide täitmise eest tulemustasude maksmise otsustas nõukogu 31.03.2021. a toimunud koosolekul.

Kehtestatud eriolukord ja piirangud on avaldanud olulist negatiivset mõju Aktsiaseltsi tulemustele ka 2021. aastal. Lisaks mõjutasid oluliselt Aktsiaseltsi tulemusi järsult kallinenud elektrienergia ja diiselkütuse hinnad. Nõukogu hindab juhatuse tegevuse Aktsiaseltsi juhtimisel ja muutuvatele oludele reageerimisel ka 2021. aastal heaks.

Nõukogu

Põhikirja kohaselt on nõukogul kolm kuni kuus liiget, kes valitakse üldkoosoleku poolt kuni viieks aastaks. 2021. aastal olid nõukogu liikmeteks Andres Allikmäe (esimees), Kai Realo, Hindrek Allvee ja Kalle Viks ning aasta jooksul nõukogu koosseisus muudatusi ei toimunud.

Nõukogu liikmed osalevad aktiivselt kõigil koosolekutel, panustavad Aktsiaseltsi juhtimisse ning avatud ja otsekohene suhtlus nii omavahel kui juhatusega võimaldab kiiret otsustamist vajavate küsimuste lahendamist sujuvalt ja konstruktiivselt. Nõukogu koosseis on laiapõhjaline, kaasatud on nii era- kui avaliku sektori esindajad ning erinevad kompetentsid.

Kokku toimus 2021. aastal 8 nõukogu koosolekut ning lisaks võeti 3 otsust vastu kirjalikus menetluses koosolekut kokku kutsumata. Nõukogu koosolekutel annab juhatuse regulaarselt ülevaate Aktsiaseltsi müügi- ja majandustulemustest, mis võimaldab Aktsiaseltsi nõukogul olla pidevalt kursis Aktsiaseltsi tulemustega ning vajadusel operatiivselt otsuseid vastu võtta.

Nõukogu käsitles 2021. aastal toimunud koosolekutel ja hääletustel järgmisi olulisemaid teemasid:

- Perioodilised ülevaated müügi- ja finantstulemustest ning eriolukorra mõjudest;
- Juhatuse 2021. a tulemuseesmärgid muutuvates oludes;
- Finantsplaani kinnitamine aastateks 2021-2025;
- Uute kahesüsteemsete elektrirongide hankega seotud teemad;

- Huvide konflikti vältimise juhendi laiendamine nõukogule;
- Juhatuse esimehe ja juhatuse liikme lepingu muutmine;
- Senise juhatuse esimehe tagasi kutsumine ning uue juhatuse esimehe konkursi läbiviimine ja värbamine;
- Aktsiaseltsi 2020. aasta auditeeritud majandusaasta aruande heaks kiitmine;
- Aktsiaseltsi 2020. aasta nõukogu aruande heaks kiitmine;
- Nõukogu hinnang juhatuse tööle 2020. aastal ja juhatuse liikmetele tulemustasu määramine;
- Ülevaade Aktsiaseltsi riskihindamise tulemustest;
- Aktsiaseltsi 2022. aasta eelarve kinnitamine;
- KPMG Baltics OÜ kinnitamine Aktsiaseltsi siseaudiitoriks järgmiseks kolmeaastaseks perioodiks alates 01.01.2022;
- Aktsiaseltsi üldkoosolekule ettepaneku tegemine AS PricewaterhouseCoopers valimiseks Aktsiaseltsi välisaudiitoriks viieaastaseks perioodiks alates 2021 aastaaruandest.

Jaнварis 2022 kinnitas nõukogu siseauditi tööplaani 2022. aasta I poolaastaks ning pikendas auditikomitee liikme Piret Kustasson-Seilmaa volitusi tagasiulatavalt alates 23.05.2021 järgmiseks kolmeaastaseks perioodiks.

Nõukogu liikmete osalemine 2021. aastal toimunud koosolekutel ja hääletustel:

Toimumise kuupäev	Nõukogu koosolek	Andres Allikmäe	Hindrek Allvee	Kai Realo	Kalle Viks
29.01.2021	154	jah	jah	jah	jah
15.02.2021	155*	jah	jah	jah	jah
25.02.2021	156*	jah	jah	jah	jah
28.02.2021	157*	jah	jah	jah	jah
11.03.2021	158	jah	jah	jah	jah
31.03.2021	159	jah	jah	jah	jah
28.04.2021	160	jah	jah	jah	jah
18.06.2021	161	jah	jah	jah	jah
02.08.2021	162	jah	jah	jah	jah
10.11.2021	163	jah	jah	jah	jah
14.12.2021	164	jah	jah	jah	jah

* otsuse vastuvõtmine koosolekut kokku kutsumata

Nõukogu liikmetele 2021. aastal makstud brutotasud:

Nimi	Tasu liik	Summa (EUR)	Periood
Andres Allikmäe	nõukogu esimehe tasu	12 000	01.01.2021-31.12.2021
Hindrek Allvee	nõukogu liikme tasu	6 000	01.01.2021-31.12.2021
Kai Realo	nõukogu liikme tasu	6 000	01.01.2021-31.12.2021
Kalle Viks	nõukogu liikme tasu	6 000	01.01.2021-31.12.2021
Kokku		30 000	

Auditikomitee

Aktsiaseltsi nõukogu on moodustanud auditikomitee, mille eesmärgiks on nõukogu nõustamine järelevalve teostamisega seotud küsimustes, sealhulgas raamatupidamise korraldamise, audiitorkontrolli, sisekontrollisüsteemi toimimise, riskijuhtimise ja tegevuse seaduslikkuse monitooringu osas, samuti eelarve koostamise ja majandusaasta aruande kinnitamise osas. Komitee koosneb kolmest liikmest, kes valitakse nõukogu poolt kolmeks aastaks. Komitee esimehe määrab nõukogu.

2021. aastal olid auditikomitee liikmeteks Kalle Viks (esimees), Marko Roots ja Piret Kustasson-Seilmaa ning aasta jooksul auditikomitee koosseisus muudatusi ei toimunud.

Auditikomitee liikme Piret Kustasson-Seilmaa volitused lõppesid korraliselt tähtaja saabumisega 22.05.2021, kuid jäid õigeaegselt pikendamata. Hoolimata volituste lõppemisest on Piret Kustasson-Seilmaa jätkuvalt aktiivselt osalenud auditikomitee tegevuses. Kuna Piret Kustasson-Seilmaa omab suurepäraseid teadmisi auditeerimisvaldkonnas ning tema osalemine auditikomitee töös on Aktsiaseltsi parimates huvides, tegi auditikomitee esimees nõukogule ettepaneku pikendada auditikomitee liikme Piret Kustasson-Seilmaa volitusi tagasiulatuvalt alates 23.05.2021.a järgmiseks 3 aastaseks perioodiks. Nõukogu 10.01.2022 otsusega on Piret Kustasson-Seilmaa nimetatud tagasiulatuvalt alates 23.05.2021 AS Eesti Liinirongid auditikomitee liikmeks järgmiseks kolmeaastaseks perioodiks.

Nõukogu liikmest auditikomitee esimehele auditikomitee töös osalemise eest makstava tasu suuruseks on 187,50 eurot koosoleku toimumise kuu eest. Nõukogu liikmeks mitteolevatele auditikomitee liikmetele makstava tasu suuruseks on 250 eurot koosoleku toimumise kuu eest.

Auditikomitee liikmetele 2021. aastal makstud brutotasud:

Nimi	Tasu liik	Summa (EUR)	Periood
Kalle Viks	auditikomitee esimehe tasu	750	01.01.2021-31.12.2021
Piret Kustasson	auditikomitee liikme tasu	1000	01.01.2021-31.12.2021
Marko Roots	auditikomitee liikme tasu	1000	01.01.2021-31.12.2021
Kokku		2750	

Aasta jooksul toimus 4 auditikomitee koosolekut. Auditikomitee liikmetele anti ülevaateid aktsiaseltsis läbiviidud sise- ja välisauditite tulemustest ning kavandatud ja ellu viidud parendustegevustest. Auditikomitee on kokku leppinud üldise töökorralduse, mille kohaselt vaadatakse regulaarselt igal kevadel üle Aktsiaseltsi majandusaasta aruanne ja audiitori järeldusotsus, suvel toimub riskihindamise tulemuste ja maandusmeetmete arutelu, sügisel auditikomitee tööplaani ja siseauditi kava arutelu ning talvel vaheauditi tulemuste ja Aktsiaseltsi järgmise aasta eelarve ülevaatus. Kaks korda aastas vaadatakse üle ohutusjuhtimise ja riskijuhtimise tegevuskava täitmine.

Olulisemad auditikomitee 2021. aastal toimunud koosolekutel käsitletud teemad olid:

- Aktsiaseltsi 2020. a auditeeritud majandusaasta aruande ja audiitori järelendusotsuse ülevaatus ning juhatusele ja nõukogule omapoolse arvamuse andmine;
- Välisaudiitor Ernst & Young Baltic AS-iga sõlmitud lepingu lõpetamise või järgmiseks üheaastaseks perioodiks pikendamise arutelu;
- Ülevaade ohutusalasest tegevusest;
- Ülevaade riskihindamise tulemustest ja maandusmeetmete rakendamisest;
- Siseauditi riskipõhise tööplaani ajakohastamine;
- Siseaudiitori teenuse hange järgmiseks perioodiks (alates 01.01.2022) ning hanke tulemusena nõukogule ettepaneku tegemine KPMG Baltics OÜ valimiseks Aktsiaseltsi siseaudiitoriks;
- Välisaudiitori teenuse hange järgmiseks perioodiks (alates 2021 aastaaruandest) ning hanke tulemusena nõukogule ettepaneku tegemine AS PricewaterhouseCoopers valimiseks Aktsiaseltsi välisaudiitoriks;
- Kokkuvõtted läbiviidud siseauditite tulemustest;
- Uue välisaudiitori poolt läbi viidud vaheauditi tulemuste ülevaatus;
- Auditikomitee tööplaani kinnitamine 2022. aastaks;
- Aktsiaseltsi 2022. a eelarve ülevaatus.

Auditikomitee liikmete osalemine 2021. aastal toimunud koosolekutel:

Toimumise kuupäev	Auditikomitee koosolek	Kalle Viks	Marko Roots	Piret Kustasson
29.03.2021	57	jah	jah	jah
14.06.2021	58	jah	jah	jah
14.09.2021	59	jah	jah	jah
22.11.2021	60	jah	jah	jah

Siseaudiitori teenust osutas riigihanke tulemusel Aktsiaseltsile kuni 2021. aasta lõpuni KPMG Baltics OÜ. Siseaudiitori teenuse pakkuja leidmiseks aastatel 2022-2024 viis Aktsiaselts läbi riigihanke ja tunnistas edukaks KPMG Baltics OÜ pakkumuse. Auditikomitee tegi 14.09.2021 otsusega nõukogule ettepaneku valida Aktsiaseltsi siseaudiitoriks KPMG Baltics OÜ ning nõukogu 10.11.2021 otsusega kinnitati KPMG Baltics OÜ alates 01.01.2022 Aktsiaseltsi siseaudiitoriks järgmiseks 3 aastaks. Hanke alusdokumendi kohaselt võib lepingut poolte kokkuleppel pikendada samadel tingimustel veel üheks üheaastaseks perioodiks.

2021. aasta jooksul viidi läbi kolm siseauditit:

- Diislikütuse käitlemise siseaudit eesmärgiga anda hinnang diislikütuse käitlemise korraldusele nii süsteemi efektiivsuse, pettuste vältimise kui keskkonnanohiualaste eesmärkide täitmise kontekstis;

- Põhivara heakorra (veeremi haldamise ja hooldamise) siseaudit eesmärgiga anda hinnang veeremi hoolduse ja remondi korraldusele, infoliikumisele erinevate üksuste vahel ning probleemide likvideerimise kvaliteedile;
- Ohutusjuhtimissüsteemi siseaudit eesmärgiga anda hinnang ohutusjuhtimissüsteemi ülesehituse ja rakendamise vastavusele õigusaktide nõuetele.

III Ülevaade omaniku ootustega kehtestatud eesmärkide täitmisest

Strateegilised eesmärgid

AS Eesti Liinirongid omamise eesmärk on tagada kaasaegsetele tehnilistele normidele ja ohutusnõuetele vastav kvaliteetne avalik reisijateveo teenus avalikul raudteel. AS Eesti Liinirongid on äriühing, millel on avalikku huvi kandvad eesmärgid. Avalikku huvi kandvate eesmärkide täitmisel peab äriühing esmajärjekorras lähtuma riiklikust transpordi arengukavast. Arengukava perioodil on eesmärk pakkuda uuel kvaliteeditasemel reisijateveo teenust avalikul raudteetaristul. Kasutusele võetakse varasemast tihedam, reisijate vajadustel põhinev sõidugraafik, eesmärgiga vähendada suuremate keskuste vahelist aegruumilist vahemaad, pakkuda mugavat liikumisvõimalust, vähendades seeläbi autokasutuse osakaalu. Lisaks seab omanik aktsiaseltsile Eesti Liinirongid eesmärgiks toimida reisijateveo arengumootorina, võimaldades koondada sektorit hõlmav teadmine ning initsieerida uusi tehnoloogiaid ja äriideid.

Strateegilised eesmärgid on täidetud. Aktsiaselts tagab kaasaegse, ohutu ja kvaliteetse avaliku reisijateveoteenuse maksimaalse kättesaadavuse avalikul raudteel. Lähtudes transpordi ja liikuvuse arengukavast ning olemasolevast veeremipargist pakub aktsiaselts optimaalseimat võimalikku sõidugraafikut ja maksimeerib piletitulu ja reisijate arvukust teenindatavatel liinidel.

Finantseesmärgid

Kasumlikkus

Kuna AS Eesti Liinirongid ei tegutse vabal turul (tegutseb riigiga sõlmitud avaliku teenindamise lepingu alusel) ja riigisisene avalik reisijatevedu raudteel ei ole Eesti tingimustes kasumlik tegevus (riik maksab iga-aastaselt avaliku liiniveo toetust), siis ootab riik omanikuna, et aktsiaselts tegutseks efektiivselt, ressursisäästlikult ja avaliku liiniveo tulud (piletitulu, avaliku liiniveo toetus ja muud tulud) ei oleks väiksemad kui avaliku liiniveo kulud.

Eesmärk on täidetud. Aktsiaseltsi põhitegevuse tulem on positiivne, Aktsiaselts jätkusuutlik ning oma tegevuse kavandamisel juhindub Aktsiaselts tegevuse efektiivsuse tõstmise, piletitulu suurendamise ja vajaliku riikliku dotatsiooni vähendamise eesmärkidest.

Osaluste valitsemise koondaruandes on Rahandusministeerium hinnanud AS-i Eesti Liinirongid omakapitali hinnaks 2021. aastal 9,2% ja 2022. aastal 7,2%, kuid sihtfinantseerimise brutomeetodi kasutamise tõttu on Aktsiaseltsi omakapitali tootlus negatiivne (2021: -3,7%). Sihtfinantseerimise mõju arvestamata oli Aktsiaseltsi omakapitali tootlus 2021. aastal ca 0,1%.

Konservatiivsus

Riigi kui omaniku ootus on, et kõik tema omanduses olevad äriühingud teostavad enda majandustegevust keskmisest madalamate riskidega ja konservatiivse kapitalistruktuuriga. Arvestades suure avaliku huviga, panustab lisaks äriühingu põhitegevuse rahavoogudest tehtavatele investeeringutele ka riik omapoolselt projektidesse, mis on seotud eeskätt reisijateveo kvaliteetse teenusega. Kõik plaanitavad investeeringud peavad olema põhjalikult läbi analüüsitud ning kaasnevad riskid tuvastatud ning arvesse võetud.

Eesmärk on täidetud. Osaluste valitsemise koondaruandes on Rahandusministeerium hinnanud AS-i Eesti Liinirongid omakapitali optimaalseks osakaaluks 50-55%. 2021. aasta lõpu seisuga moodustas omakapital 65,9% bilansimahust. Kõiki kavandatavaid investeeringuid analüüsitakse põhjalikult ning riske jälgitakse regulaarselt.

Efektiivsus

Riigi kui omaniku ootuseks on, et kõik tema omanduses olevad äriühingud teostavad enda majandustegevust efektiivselt ning ressursisäästlikult. AS Eesti Liinirongid peab tegelema aktiivselt reisijateveo teenuse kvaliteedi tõstmisega raudteel, et tagada seeläbi reisijate arvu kasv raudteel ning aktsiaseltsi tulude suurenemine.

Efektiivsuseesmärk on täidetud läbi ressursisäästliku majandamise, arvestades müügitulu kahanemist ja energiakulude kasvu. Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud eriolukorra ja pandeemia tõttu rakendatud piirangute tõttu ei ole reisijate arvu ja piletitulude järjepidev kasv võimalik.

Omanikutulu

Riigi kui omaniku ootuseks on, et kõik vabal turul opereerivad riigi äriühingud maksavad stabiilset omanikutulu (dividende). Kuna AS Eesti Liinirongid ei ole vabal turul opereeriv riigi äriühing, siis riik omanikuna ei oota äriühingult kapitalikulu tagasiteenimise ja iseseisva investeerimise võimekust ja peab võimalikuks/vajalikuks aktsiaseltsi doteerimist.

Aktsiaselts ei oma iseseisva investeerimise võimekust ega maksa riigile omanikutulu, kuid põhitegevuse tulem on positiivne. Rahandusministeeriumi poolt osaluste valitsemise koondaruandes seatud omakapitali tootluse sihttaset ei ole võimalik saavutada.

IV Nõukogu arvamus 2021. a. majandusaasta aruande kohta

Lähtudes äriseadustiku § 333 lõikest 1 on AS-i Eesti Liinirongid nõukogu vaadanud läbi juhatuse poolt koostatud 2021. a. auditeeritud majandusaasta aruande ning selle heaks kiitnud. Nõukogu teeb Aktsiaseltsi ainuaktsionärile ettepaneku auditeeritud majandusaasta aruanne kinnitada ning katta aruandeaasta puhaskahjum eelmiste perioodide jaotamata kasumist, tegemata ainuaktsionärile väljamakseid.

/allkirjastatud digitaalselt/

Andres Allikmäe
AS Eesti Liinirongid
nõukogu esimees

Kuupäev: digitaalse allkirjastamise kuupäev